

“La relació amb gent aparentment molt desvalguda provoca molta energia”

Màrius Serra (Barcelona, 1963) publica en Proa *Plans de futur*, recreació de la família del matemàtic tetraplègic, de formació autodidacta, Ferran Sunyer (Figueres, 1912-Barcelona, 1967). L'obra és premi Sant Jordi.

—Què us va fer interessar per la vida del matemàtic?

—Me'n va parlar un productor de cinema que va connectar amb mi perquè havia escrit *Quiet*. El nom em sonava i vaig descobrir que tenia retallat un article de l'*Avui* del 76 que era una rèplica de les declaracions de Suárez al *Paris Match* sobre la incapacitat del català per a tractar temes científics. El signava Ferran Carbona, que no coneixia, i s'hi glossava la figura de Ferran Sunyer. Jo, que als 14 anys m'interessava tot el que fos reivindicació de català, el vaig conservar i quan el productor em va parlar del matemàtic vaig veure que Ferran Carbona era el cosí, i aquí vaig entrar.

—En el projecte cinematogràfic?

—No. Ni jo no sé fer pel·lícules ni el projecte va tirar endavant. Però vaig voler saber-ne més coses i la seva biografia, escrita per Antoni Malet i publicada per l'Institut d'Estudis Catalans el 1995, em va obrir un territori i uns personatges que per a mi van ser clarament susceptibles de generar un món de ficció, tot i la seva autenticitat històrica. Que és aquesta família desestructurada, formada per una mare a qui se li mor el marit i la germana i que després fuig de casa el cunyat, deixant al seu càrrec tres nebots, dues noies i un noi Carbona, i el seu fill, Ferran Sunyer, discapacitat, cosí dels altres tres. Que, per cert, el cunyat era fill d'un alcalde republicà de Figueres, Joan Carbona, a qui Fages de Climent va dedicar un llibre.

—Heu pogut parlar amb descendents dels cosins?

—No n'hi ha. Cap dels tres cosins Carbona no va tenir descendència. Per a mi va ser important perquè en certa mesura m'ha deixat les mans lliures per a tractar les seves vides privades amb absoluta llibertat des del món de la ficció, tot i mantenir totes les vides públiques ajustades a la realitat. Si hi hagués hagut descendents, m'haurien generat dubtes algunes de les decisions que he pres de la vida sentimental

MAR DIAZ

Màrius Serra publica en Proa la novel·la *Plans de futur*, premi Sant Jordi 2012.

i sexual, del tot novel·lada, de les germanes i del pare, absent.

—Un cop teniu els elements biogràfics, la història que voleu explicar quina és?

—Fonamentalment respondre a una pregunta: per què dues noies del cercle d'amistats de Dalí, amb aptituds artístiques i prou cultes per a menar les seves pròpies vides, decideixen dedicar-la, completament, al cosí.

—La resposta deu ser múltiple.

—Sí. La novel·la no és el vehicle per a donar respostes tancades, tot i que hi juga l'amor i també el vertigen que provoca conviure amb una persona completament desvalguda, una persona, això sí, amb sentit de l'humor i que arriba a il·luminar tot el seu entorn.

—En Ferran dona sentit a la vida de les dues germanes, doncs?

—Sí. Van ser les seves transcriptores, les seves mans, i el van admirar profundament. Amb la complicitat del cosí, exiliat a París, que li obre les portes de l'acadèmia matemàtica francesa.

—Us deuen haver sentit obligat a establir una gran harmonia entre les germanes, oi?

—Jo els he atorgat dos papers complementaris. La Maria exerceix de germana gran i s'adreça durant tota la novel·la al pare absent a qui creu retrobar a qualsevol cantonada. L'Àngels té un caràcter més artístic i s'adreça en tot moment al seu cosí Ferran Sunyer perquè en el fons viu una història d'amor amb ell. Una és més responsable i l'altra més somniadora. L'Àngels va ser íntima de l'Anna Maria Dalí i li va il·lustrar el llibre *A Cadaqués*.

—El títol. Parlem-ne.

—Volia un títol que expliqués l'esperança i l'actitud d'algú que, com aquesta família, ho té tot en contra i sempre mira endavant. Familiarment, però també nacionalment, perquè la família pertany a un sector catalanista de pedra picada. Sembla una paradoxa. És la força de qui ho té tot en contra. Per la meua experiència, la relació amb gent aparentment molt desvalguda provoca molta energia. I en el cas de Ferran Sunyer, les matemàtiques van ser com una abstracció màxima molt propera a la poesia, per dir-ho d'alguna manera.

Lluís Bonada